

Sygn. akt VII U 579/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2019 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Graczyk

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2019 r. w Warszawie na posiedzeniu niejawnym

sprawy M. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.

o rentę rodzinną

na skutek odwołania M. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W.

z dnia 20 lutego 2018 r. znak: (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt. VII U 579/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 lutego 2018 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. działając na podstawie przepisów art. 65 i art. 68 w związku z art. 57 i art. 58 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 39 z późn. zm.) odmówił M. B. prawa do renty rodzinnej po zmarłej w dniu 21 października 2017 r. matce V. B., ponieważ Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 19 lutego 2018 r. stwierdziła, że ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy. Na tej podstawie organ rentowy stwierdził, że ubezpieczona nie spełnia warunków określonych w treści przepisu art. 68 powołanej ustawy koniecznych do przyznania na jej rzecz prawa do wnioskowanego świadczenia (decyzja z dnia 20 lutego 2018 r., znak: (...).k. 18, tom II a.r.).

Odwołanie od tej decyzji wniosła w dniu 4 kwietnia 2018 r. **M. B.**, domagając się jej zmiany i przyznania prawa do renty rodzinnej po zmarłej matce V. B.. Zaskarżonej decyzji odwołująca zarzuciła naruszenie przepisu art. 68 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez niezaliczenie jej do kręgu osób, u których całkowita niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 16 roku życia, nie uwzględnienie faktu, że otrzymuje ona rentę socjalną orzeczoną na stałe w wyniku spełnienia przesłanki z art. 4 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, tj. całkowitej niezdolności do pracy stwierdzonej na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, a także niedokładne wyjaśnienie stanu faktycznego poprzez wybiórcze i niepełne zebranie materiału dowodowego, skutkujące pominięciem przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokumentów istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona wskazała, że decyzja organu rentowego została oparta na wadliwym orzeczeniu Komisji Lekarskiej ZUS, w którym błędnie orzeczono, iż nie jest ona całkowicie niezdolna do pracy. Podała, że od urodzenia cierpi na wiele chorób,

w tym m.in. na dziecięce porażenie mózgowe, encefalopatię z upośledzeniem umysłowym lekkim, padaczkę, dużą wadę wzroku oraz zwyrodnienia w (...), a jej stan zdrowia stale się pogarsza. W związku ze stanem zdrowia oraz orzeczoną w 2002 r. umiarkowanym stopniem niepełnosprawności otrzymuje rentę socjalną. Dodała, że w sprawie o sygn. akt XIV U 3635/00, w której domagała się przyznania na jej rzecz prawa do renty socjalnej, wydający opinie lekarskie biegli sądowi zajęli jednoznaczne stanowisko, że stan jej zdrowia będzie ulegał z czasem dalszemu pogorszeniu. Wskazała także, że na mocy decyzji Dyrektora Ośrodka Pomocy (...) w 2003 r. uzyskała prawo do renty socjalnej z uwagi na całkowitą niezdolność do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia. Na tej podstawie, ubezpieczona wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie na jej rzecz prawa do dochodzonego świadczenia (odwołanie z dnia 4 kwietnia 2018 r. k. 3-8 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 4 maja 2018 r., wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., powołując się na argumentację zawartą w treści zaskarżonej decyzji. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy jeszcze raz podkreślił, że w toku postępowania ubezpieczona została skierowana na badanie do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 19 lutego 2018 r. nie stwierdziła u niej całkowitej niezdolności do pracy. W związku z powyższym organ rentowy decyzją z dnia 20 lutego 2018 r., znak: (...) na podstawie art. 68 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił ubezpieczonej prawa do renty rodzinnej po zmarłej matce V. B. (odpowiedź na odwołanie z dnia 4 maja 2018 r. k. 66 a.s.).

Postanowieniem z dnia 15 maja 2019 r. Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie dopuścił dowód z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych, zwłaszcza w zakresie dokumentacji medycznej (postanowienie z dnia 15 maja 2019 r. k. 170 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona M. B., urodzona w dniu (...) ukończyła specjalną szkołę przysposabiającą do pracy w zawodzie introligatora. W 1991 r. ubezpieczona została zaliczona przez Komisję Lekarską ds. Inwalidztwa i Zatrudnienia ZUS do III grupy inwalidzkiej istniejącej od dzieciństwa z powodu niedorozwoju umysłowego umiarkowanego, epilepsji oraz zezą zbieżnego oka prawego. W 1996 r. w/w Komisja opowiedziała się za nadal istniejącą III grupą inwalidztwa – bez pogorszenia stanu zdrowia w okresie zatrudnienia. Od dnia 12 marca 2003 r. ubezpieczona pozostaje zatrudniona w (...) S.A. z siedzibą we W. na stanowisku osoby sprzątającej z uwzględnieniem niepełnosprawności. Na mocy orzeczenia wydanego w dniu 4 grudnia 2002 r. (...) do spraw Orzekania o Niepełnosprawności zaliczył odwołującą do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, natomiast jako przyczynę niepełnosprawności wskazano § 26 pkt. 1 lit. f rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 maja 2002 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Od dnia 1 października 2003 r. M. B. uprawniona jest do renty socjalnej na mocy przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, a świadczenie to zostało jej przyznane na stałe (wniosek o rentę socjalną z dnia 29 sierpnia 2003 r. wraz z załącznikami, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dnia 4 grudnia 2002 r., umowa o pracę z dnia 2 marca 2003 r., decyzja ZUS z dnia 3 października 2003 r., znak: (...) – nienumerowana dokumentacja zgromadzona w tomie I a.r.).

W dniu 6 listopada 2017 r. ubezpieczona M. B. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o rentę rodzinną po matce V. B., urodzonej w dniu (...), a zmarłej w dniu 21 października 2017 r. Do wniosku M. B. dołączyła odpis skrócony swojego aktu urodzenia oraz akt zgonu matki wskazując, że przed śmiercią V. B. miała ustalone prawo do świadczenia emerytalnego (wniosek z dnia 6 listopada 2017 r. k. 1-6, odpis skrócony aktu urodzenia k. 8, odpis skrócony aktu zgonu k. 7 tom II a.r.).

W toku postępowania wyjaśniającego, ubezpieczona została skierowana na badanie lekarskie przez Lekarza Orzecznika ZUS, który orzeczeniem wydanym w dniu 9 stycznia 2018 r. uznał, że nie jest ona całkowicie niezdolna do pracy. Od wskazanego powyżej orzeczenia został wniesiony zarzut wadliwości w trybie art. 14 ust. 2d ustawy o emeryturach i rentach z FUS w zakresie braku ustalenia całkowitej niezdolności do pracy. Komisja Lekarska ZUS, po ponownym zbadaniu ubezpieczonej wydała w dniu 19 lutego 2018 r. orzeczenie, na mocy, którego również uznała, że

ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 9 stycznia 2018 r. k. 13, orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 19 lutego 2018 r. k. 17 tom II a.r.).

W oparciu o powyższe orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 19 lutego 2018 r. organ rentowy wydał w dniu 20 lutego 2018 r. decyzję (znak: (...)) odmawiającą ubezpieczonej prawa do renty rodzinnej. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że ponieważ Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 19 lutego 2018 r. stwierdziła, że ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy, brak jest podstaw do przyznania na jej rzecz prawa do dochodzonego świadczenia (decyzja z dnia 20 lutego 2018 r., znak: (...), k. 18, tom II a.r.).

W związku z niekorzystną decyzją organu rentowego M. B. złożyła odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 4 kwietnia 2018 r. k. 3-8 a.s.).

W toku postępowania Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie postanowieniem z dnia 25 czerwca 2018 r. dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych neurologa, psychiatry i okulisty celem ustalenia, czy ubezpieczona jest zdolna, czy też całkowicie lub częściowo niezdolna do pracy zarobkowej, ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności oraz czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres oraz czy naruszenie sprawności organizmu powstało: a) przed ukończeniem 16 roku życia; b) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyła 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat, a także czy odwołująca jest zdolna czy też niezdolna do samodzielnej egzystencji (postanowienie z dnia 25 czerwca 2018 r., k. 76 a.s.).

W opinii z dnia 19 lipca 2018 r. biegły sądowy z zakresu okulistyki dr n. med. R. S. stwierdził, że porównując obecny stan narządu wzroku z opisami z 2000 i 2001 r., to w ostatnich latach u ubezpieczonej nie doszło do istotnych zmian i pogorszenia widzenia. Odwołująca ze względu na praktyczną jednooczość oraz obniżoną ostrość widzenia w lepiej widzącym oku jest osobą częściowo niezdolną do wykonywania pracy. Stan ten istnieje prawdopodobnie od dzieciństwa, a na pewno od 2000 r. Jednocześnie brak dokumentacji z wcześniejszych lat uniemożliwia sprecyzowanie tej daty. Niezdolność ta ma charakter trwały. Odwołująca jest przy tym osobą zdolną do samodzielnej egzystencji (opinia biegłego sądowego z zakresu okulistyki dr n. med. R. S. z dnia 19 lipca 2018 r. k. 87 a.s.).

W opinii z dnia 27 września 2018 r. biegła sądowa z zakresu psychiatrii M. P. wskazała, że odwołująca obciążona urazem okołoporodowym rozwijała się z opóźnieniem, pozostawała pod opieką lekarską z rozpoznaniem padaczki i upośledzenia umysłowego. Otrzymywała leki przeciwdrgawkowe, z powodu napadów drgawkowych często też wymagała hospitalizacji. W wieku 7 lat skierowana została do nauczania specjalnego. Stwierdzono u niej rozwój umysłowy na pograniczu upośledzenia lekkiego umiarkowanego, wadę wymowy, naprzemienny zez zbieżny, pobudzenie ruchowe, labilność emocjonalną, zaburzenia koncentracji uwagi. W badaniu psychologicznym z 2000 r. stwierdzono upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim. Biegła dodała, że cechy organicznego uszkodzenia (...) istniały u ubezpieczonej od dzieciństwa. Przejawiały się one deficytem intelektu i zaburzeniami emocjonalnymi oraz padaczką. Z tego względu, odwołująca pozostawała pod opieką specjalistyczną i otrzymywała leki przeciwdrgawkowe z powodu napadów padaczkowych, często też wymagała hospitalizacji. Ukończyła specjalną szkołę podstawową, zdobyła zawód introligatora. W miarę lat łagodniały zaburzenia emocjonalne a sprawność intelektualną oceniano, jako upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim. Pracuje od 10 lat, zatrudniona jest jako osoba niepełnosprawna w pełnym wymiarze godzin. Leków przeciwdrgawkowych nie przyjmuje, napędy padaczkowe nie występują, psychiatrycznie od lat się również nie leczy. Jednocześnie stwierdzone organiczne zaburzenia osobowości przy współistniejącym deficycie intelektu utrudniają funkcjonowanie społeczne i ograniczają zdolność do pracy, ale nie powodują utraty tej zdolności. Na tej podstawie biegła sądowa uznała, że odwołująca nie jest całkowicie niezdolna do pracy, a częściowa niezdolność do pracy istnieje od dzieciństwa (opinia biegłej sądowej z zakresu psychiatrii M. P. z dnia 27 września 2018 r. k. 109-111 a.s.).

W opinii z dnia 15 listopada 2018 r. biegła sądowa z zakresu neurologii J. B. wskazała, że z przyczyn neurologicznych, tj. padaczki i upośledzenia umysłowego w stopniu lekkim, ubezpieczona pozostaje częściowo niezdolna do pracy. Niezdolność ta istnieje od dzieciństwa i ma charakter trwały. Z tego względu, ubezpieczona może

być zatrudniona zgodnie z zasadami dla osób chorych na padaczkę – poza wysokością, nie przy maszynach, w ruchu, z prądem elektrycznym itp. Biegła nie stwierdziła przy tym u odwołującej całkowitej niezdolności do pracy (opinia biegłej sądowej z zakresu neurologii J. B. z dnia 15 listopada 2018 r. k. 128-129 a.s.).

Postanowieniem z dnia 5 grudnia 2018 r. Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie dopuścił dowód z łącznej opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów: okulisty, psychiatry i neurologa na okoliczności jak w postanowieniu z dnia 25 czerwca 2018 r. (postanowienie z dnia 5 grudnia 2018 r. k. 137 a.s.).

W opinii łącznej z dnia 14 lutego 2019 r. biegli sądowi lekarze specjaliści z zakresu okulistyki dr n. med. R. S., z zakresu psychiatrii M. P. i z zakresu neurologii J. B. stwierdzili, że rozpoznana u odwołującej encefalopatia po urazie okołoporodowym pod postacią padaczki i upośledzenia umysłowego w stopniu lekkim powoduje u niej częściową niezdolność do pracy. Niezdolność ta istnieje od dzieciństwa i ma charakter trwały. Odwołująca może pracować zgodnie z zasadami dla osób chorych na padaczkę poza wysokością, nie przy maszynach, z prądem, w ruchu, itp. Biegli sądowi zgodnie ocenili, że ubezpieczona nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy. Wskazali, że odwołująca pozostaje częściowo niezdolna do pracy od dzieciństwa i może być zatrudniona zgodnie z zasadami dla osób chorych na padaczkę (opinia łączna biegłych sądowych z zakresu okulistyki dr n. med. R. S., z zakresu psychiatrii M. P. i z zakresu neurologii J. B. z dnia 14 lutego 2019 r. k. 151-152 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy, jak również w aktach organu rentowego. Zdaniem Sądu dokumenty, w zakresie, w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Dokumenty te nie były przez strony kwestionowane, co do ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem wynikające z nich okoliczności należało uznać za mogące stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie. Ustalając stan faktyczny sprawy, Sąd Okręgowy uwzględnił wszystkie opinie biegłych sądowych, jakie zostały sporządzone, oceniając je jako wyczerpujące oraz jasno, przekonująco i logicznie uzasadnione. Sąd miał przy tym na względzie, że powołani w sprawie biegli jednomyślnie uznali ubezpieczoną za częściowo niezdolną do pracy, ze wskazaniem, że niezdolność ta ma charakter od urodzenia i związana jest z encefalopatią po urazie okołoporodowym pod postacią padaczki i upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim. Stwierdzili nadto, że niezdolność ta ma charakter trwały. Biegli sformułowali swoje wnioski w oparciu o analizę dokumentacji medycznej ubezpieczonej oraz badania przeprowadzone na jej osobie. Ich opinie zarówno wydane osobno, jak i opinia łączna miały charakter kompleksowy i wszechstronny. Zdaniem Sądu wskazane opinie biegłych sądowych dokładnie zdiagnozowały stan zdrowia odwołującej. W związku z powyższym ustalenia poczynione w oparciu o opinie biegłych sądowych stanowiły podstawę rozstrzygnięcia sprawy. W ocenie Sądu Okręgowego zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy był zatem wystarczający do wydania orzeczenia kończącego postępowanie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie M. B. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. z dnia 20 lutego 2018 r., znak: (...) jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

W realiach rozpoznawanej sprawy żądanie ubezpieczonej w przedmiocie przyznania na jej rzecz prawa do renty rodzinnej po zmarłej matce V. B. wymagało rozpoznania w oparciu o przepisy ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 39 z późn. zm.), która określa katalog osób uprawnionych do renty rodzinnej i przesłanki przyznania tego świadczenia. Analizując w świetle powyższego okoliczności sprawy, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że decyzja organu rentowego odpowiada prawu. Zgodnie z treścią art. 68 ust. 1 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej do ukończenia 16 roku życia, do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 lat życia, albo bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresach, o których mowa wyżej. Z powyższego uregulowania wynika zatem, że renta rodzinna jest wypłacana uprawnionemu dziecku bez względu na wiek, jeżeli stało się ono całkowicie niezdolne do pracy

oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy przed ukończeniem 16. roku życia albo w okresie nauki w szkole - najdalej do ukończenia 25 roku życia, przy czym prawidłowa wykładnia tego przepisu nakazuje uznać, że całkowita niezdolność do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowita niezdolność do pracy powstała w ww. okresach powinna istnieć nieprzerwanie, w tym oczywiście w chwili ustalania prawa do tego świadczenia.

W niniejszej sprawie wyjaśnienia wymagała zatem kwestia, czy odwołująca jest osobą całkowicie niezdolną do pracy, a jeżeli tak to od kiedy najwcześniej wystąpiła u niej ww. niezdolność, zwłaszcza czy przed 16 rokiem życia lub do czasu ukończenia nauki, a jeżeli odwołująca przekroczyła 16 lat życia, to czy nie dłużej niż do ukończenia 25 lat życia, a tym samym czy jest ona uprawniona do renty rodzinnej po zmarłej matce V. B.. Okolicznością niekwestionowaną przez strony postępowania był natomiast fakt, że w chwili śmierci V. B. miał ustalone prawo do świadczenia emerytalnego.

Definicję osoby całkowicie niezdolnej do pracy podaje art. 12 ust. 1-2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, który stanowi, że jest nią osoba, która całkowicie utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu (ust.1), przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy (ust. 2). Przepisy ust. 2 i 3 wskazują także, że całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Natomiast zgodnie z jej art. 13 przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, oraz możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Dokonując analizy pojęcia „całkowita niezdolność do pracy” należy brać pod uwagę zarówno kryterium biologiczne (stan organizmu dotkniętego schorzeniami naruszającymi jego sprawność w stopniu powodującym całkowitą niezdolność do jakiejkolwiek pracy), jak i ekonomiczne (całkowita utrata zdolności do zarobkowania wykonywaniem jakiejkolwiek pracy). Osobą całkowicie niezdolną do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest więc osoba, która spełniła obydwa te kryteria, a więc jest dotknięta upośledzeniem zarówno biologicznym, jak i ekonomicznym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2004 r., I UK 28/04). W orzecznictwie przyjmuje się również (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2003 r., II UK 11/03 oraz z dnia 5 lipca 2005 r., I UK 222/04), że decydującą dla stwierdzenia niezdolności do pracy jest utrata możliwości wykonywania pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu przy braku rokowania odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Gdy więc biologiczny stan kaletwa lub choroba, nie powodują naruszenia sprawności organizmu w stopniu mającym wpływ na zdolność do pracy dotychczas wykonywanej lub innej mieszczącej się w ramach posiadanych lub możliwych do uzyskania kwalifikacji, to brak prawa do tego świadczenia.

Badając istnienie powołanej spornej przesłanki warunkującej przyznanie prawa do renty rodzinnej, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu okulistyki, psychiatrii i neurologii. W swoich opiniach z dnia 19 lipca 2018 r., z dnia 27 września 2018 r. i z dnia 15 listopada 2018 r., a także w opinii łącznej z dnia 14 lutego 2019 r. biegli ww. specjalności zgodnie wskazali, że ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy, z zaznaczeniem, że niezdolność ta istnieje od urodzenia, ma charakter trwały i związana jest z encefalopatią po urazie okołoporodowym pod postacią padaczki i upośledzenia umysłowego w stopniu lekkim. Podkreślili przy tym, że niezdolność ta ma charakter trwały. W tym miejscu należy przypomnieć, że postępowanie sądowe nie służy diagnostyce schorzeń. Sąd przy pomocy biegłych specjalistów ocenia, czy przedstawiony materiał medyczny (obowiązek jego zgromadzenia i przedłożenia jako dowodu w sprawie spoczywa na ubiegającym się o prawo do świadczenia) i badanie kliniczne pozwalają na stwierdzenie niezdolności do pracy. Sąd Okręgowy zważył także, że opinie sporządzone przez biegłych są rzetelne, a ich wnioski logiczne i prawidłowo uzasadnione. Sąd Okręgowy w pełni podzielił ich ustalenia i wnioski. Opinie zostały wydane przez biegłych po dokonaniu oględzin i badaniu ubezpieczonej, analizie dokumentacji medycznej i w oparciu o wyniki badań znajdujące się w aktach organu rentowego. Wyczerpująco zostały opisane stwierdzone u ubezpieczonej schorzenia i ich wpływ na jej zdolność do pracy, a opisany w opiniach stan zdrowia ubezpieczonej koresponduje z wnioskami ostatecznymi opinii. Opinie te zostały sporządzone w sposób rzeczowy

i kompetentny, a nadto zawierają jasne, logiczne i przekonujące wnioski i twierdzenia. Zostały uzasadnione w sposób wyczerpujący i zgodny z wiedzą medyczną posiadaną przez biegłych. W niniejszej sprawie przedstawione opinie biegłych z zakresu okulistyki, psychiatrii i neurologii wydane w oparciu o osobiste badanie ubezpieczonej i przedstawioną dokumentację medyczną nie pozostawiają zatem wątpliwości, że ubezpieczona M. B. nie spełnia wszystkich przesłanek do przyznania wnioskowanego świadczenia wynikających z treści art. 68 ust. 1 ustawy emerytalnej.

Skoro zatem odwołująca nie stała się całkowicie niezdolna do pracy w czasie nauki i nawet obecnie nie jest całkowicie niezdolna do pracy, a wyłącznie częściowo niezdolna do pracy, to nie spełnia tym samym warunków do nabycia prawa do renty rodzinnej po zmarłej matce V. B.. Jednocześnie zdaniem Sądu oceny powyższej w niczym nie może zmienić przekonanie ubezpieczonej o złym stanie jej zdrowia, uzasadniającym orzeczenie całkowitej niezdolności do pracy. Zgodnie bowiem z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, subiektywne przekonanie strony o stopniu niezdolności do pracy ze względu na stan zdrowia nie może mieć decydującego znaczenia dla ustalenia prawa do świadczenia rentowego, albowiem miarodajny jest obiektywnie istniejący stan zdrowia, stwierdzony w toku postępowania, do której to oceny uprawnieni są biegli lekarze o specjalności odpowiadającej schorzeniom osoby badanej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1968 r., III PRN 66/68). Zarzut wydania przez organ rentowy błędnej decyzji, ubezpieczona opierała także na tym, że od 2002 r. jest uprawniona do renty socjalnej. W ocenie odwołującej oznacza to, że organ rentowy nie tylko uznał ją za osobę całkowicie niezdolną do pracy, ale także że niezdolność ta powstała przed ukończeniem 18 roku życia. Twierdzenie to jest błędne. Brak jest bowiem jakiegokolwiek sprzeczności pomiędzy odmową przyznania prawa do renty rodzinnej, a przyznaniem prawa do renty socjalnej z tego względu, że inne są przesłanki przyznania prawa do obydwu w/w świadczeń. Przesłanki uzyskania prawa do renty socjalnej uregulowane są w art. 4 ust.1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej. Renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia, w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia, w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej. Dla uzyskania prawa do renty socjalnej wystarczające jest więc, aby przed ukończeniem okresów, na które wskazuje w/w przepis wystąpiło naruszenie sprawności organizmu, co nie jest jednak tożsame z wystąpieniem niezdolności do pracy, o której mowa w treści art. 68 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS. Samo wystąpienie naruszenia sprawności organizmu nie musi automatycznie czynić ubezpieczonej niezdolną do pracy i umożliwiać jej nabycie prawa do renty rodzinnej. Z tych przyczyn stanowisko ubezpieczonej w tym zakresie nie zasługuje na uwzględnienie. Na marginesie wskazać należy, że również niepełnosprawność nie jest tożsama z niezdolnością do pracy. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych ustala się trzy stopnie niepełnosprawności (znaczny, umiarkowany oraz lekki), które stosuje się do realizacji celów określonych ustawą. Nie ma jednak podstaw do utożsamiania niepełnosprawności i niezdolności do pracy i negowania istniejących pomiędzy nimi różnic dotyczących definicji, jak i zakresu orzekania o niepełnosprawności i niezdolności do pracy. Mimo więc pewnego podobieństwa definicji, stwierdzenie umiarkowanego, znacznego lub lekkiego stopnia niepełnosprawności, nie jest równoznaczne z ustaleniem u osoby badanej całkowitej niezdolności do pracy.

W tej sytuacji Sąd Okręgowy, na podstawie wszechstronnej analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz w oparciu o obowiązujące przepisy prawa przyjął, że odwołanie ubezpieczonej M. B. było bezzasadne i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. podlegało oddaleniu.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć (...)

M.St.